

Avatud juurdepääs Eesti teadusele

„Avatud juurdepääsu väljakutsed“

Marika Meltsas, 26.05.2022

Kui avatud on Eesti teadus publikatsioonide osas?

- Andmestikud:
 - Web of Science, InCites
 - Scopus, SCImago
 - Eesti Teadusinfosüsteem ETIS

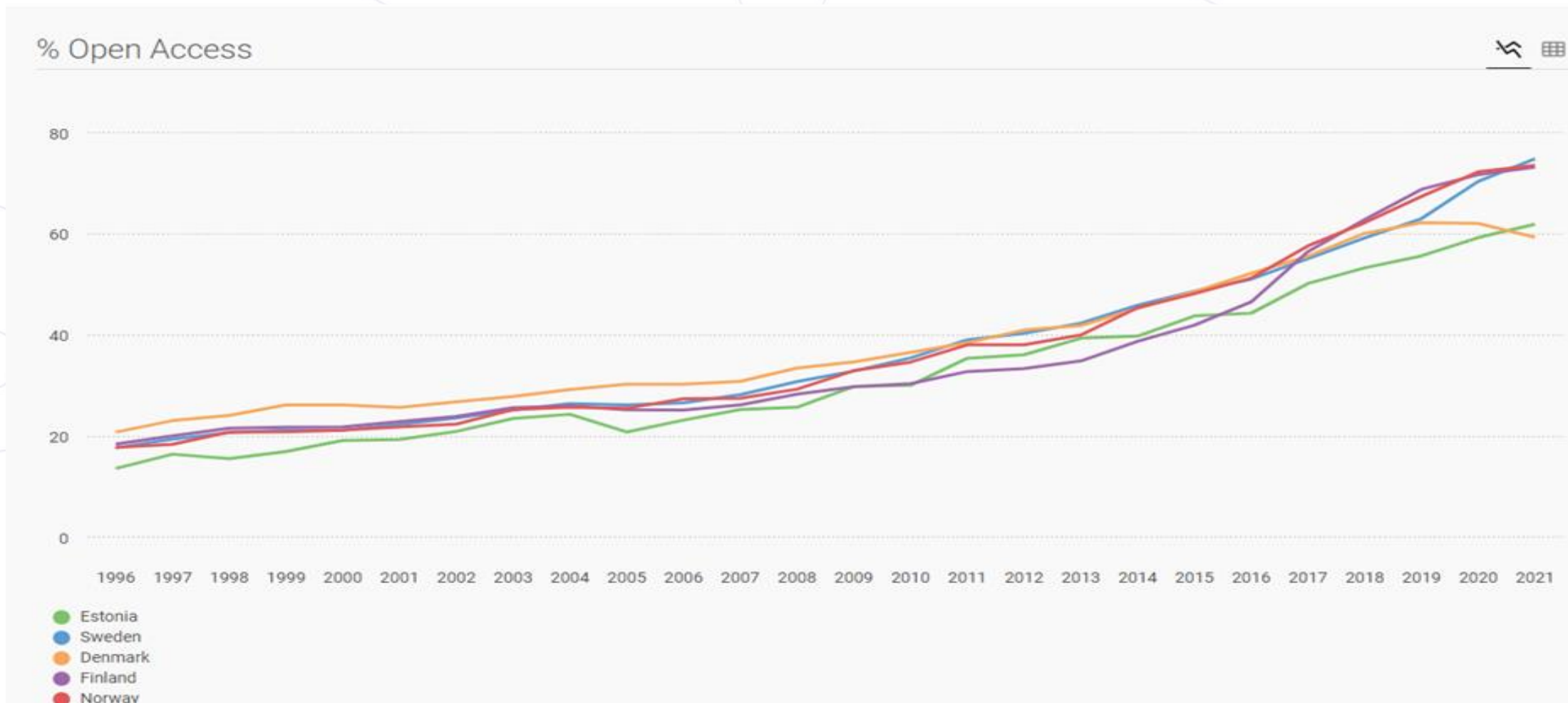
Eesti autorite artiklite avatud juurdepääsu osakaal 2017-2021

(Clarivate, Incites andmestik)

Aasta	WOS artiklite arv	AJ artiklite %	Artiklid AJ ajakirjades (kuldne) %	AJ hübriid-ajakirjades %	Tasuta kättesaadav %	Maksu-müüri taga %
2017	3400	45,3	21,9	5,3	7,4	54,7
2018	3484	47,8	22,1	6,6	7,0	52,2
2019	3989	51,3	24,1	9,0	6,3	48,7
2020	3861	56,8	28,6	11,1	5,9	43,2
2021	3848	62,9	34,9	13,0	5,0	37,1

Rahvusvahelises võrdluses

Metrics based on Scopus® data as of April 2022, SCImago portal

Teaduse rahastaja nõuded teadustulemuste publitseerimisel

- Rühmagrandi tingimused ja kord
- 20. Projektitulemuste avalikustamine
- 20.1. Projektitulemuste publitseerimisel märgitakse, millise grandide vahenditest on projekti täitmist finantseeritud.
- 20.2. Projekti tulemusena avaldatud ja grandile viitavate publikatsioonide terviktekstid teeb asutus avalikkusele ETISE kaudu vabalt kättesaadavaks, kui publitseerimise, autoriõiguse või muu intellektuaalomandi kaitsmise tingimused ei sätesta teisiti.
- 20.3. Juhul, kui teaduskirjastus piirab publikatsioonidele juurdepääsu ajaliselt, teeb asutus projekti täitmise tulemusena valminud publikatsioonide terviktekstid ETISE kaudu avalikult vabalt kättesaadavaks pärast piirangu lõppemist.

Granditulemuste avatuse seire (ETIS)

Avalaht » Teadustegevused » Publikatsioon » Indeks

Otsi publikatsiooni

put1665

Ajakulu 1171 ms (millest gruppeerimine 0 ms)

Leitud 16 kirjet 25

☐ Publikatsioon	Autorid	Aasta	Väljaande pealkiri	Klassifikaator	Fall	Asutused
filter...	filter...	filter...	filter...	filter...	filter...	filter...
☐ A metabolic profile of all-cause mortality risk identified in an observational study of 44,168 individuals	Deelen, Joris; Kettunen, Johannes; Fischer, Krista; van der Spek, Ashley; Trompet, Stella; Kastenmueller, Gabi; Boyd, Andy; Zierer, Jonas; van den Akker, Erik B.; Ala-Korpela, Mika; Amin, Najaf; Demirkan, Ayse; Ghanbari, Mohsen; van Heemst, Diana; Ikram, M. Arfan; van Klinken, Jan Bert; Mooijaart, Simon P.; Peters, Annette; Salomaa, Velkko; Sattar, Naveed ... Slagboom, P., Eline	2019	Nature Communications	1.1.		Tartu Ülikool, Loodus- ja täppis- ja rakubioloogia instituut; Tartu Ülikooli genoomika instituut
☐ Associations of autozygosity with a broad range of human phenotypes	Clark, David W.; Okada, Yukinori; Moore, Kristjan H. S.; Mason, Dan; Pirastu, Nicola; Gandin, Ilaria; Mattsson, Hannele; Barnes, Catriona L. K.; Lin, Kuang; Zhao, Jing Hua; Deelen, Patrick; Rohde, Rebecca; Schurmann, Claudia; Guo, Xiuqing; Giulianini, Franco; Zhang, Weihua; Medina-Gomez, Carolina; Karlsson, Robert; Bao, Yanchun; Bartz, Traci M. ... Wilson, James F.	2019	Nature Communications	1.1.		Tartu Ülikool, Tartu Ülikooli genoomika instituut
☐ Estimating the performance of three cardiovascular disease risk scores: the Estonian Biobank cohort study	Saar, Aet; Lall, Kristi; Alver, Maris; Marandi, Toomas; Ainla, Tiia; Eha, Jaan; Metspalu, Andres; Fischer, Krista	2020	Journal of Epidemiology & Community Health	1.1.		SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla; SA Tartu Ülikooli Kliinikum, Tartu Ülikooli Kliinikumi Südamekliinik; Tartu Ülikool, Tartu Ülikooli genoomika instituut

Open Access tüüp

- ☐ suletud (9)
- ☐ roheline (4)
- ☐ pronks (3)
- ☐ kuldne (32)
- ☐ hübriid (13)

Open Access

- ☐ Ei (9)
- ☐ Jah (52)
- ☐ Teadmata (5)

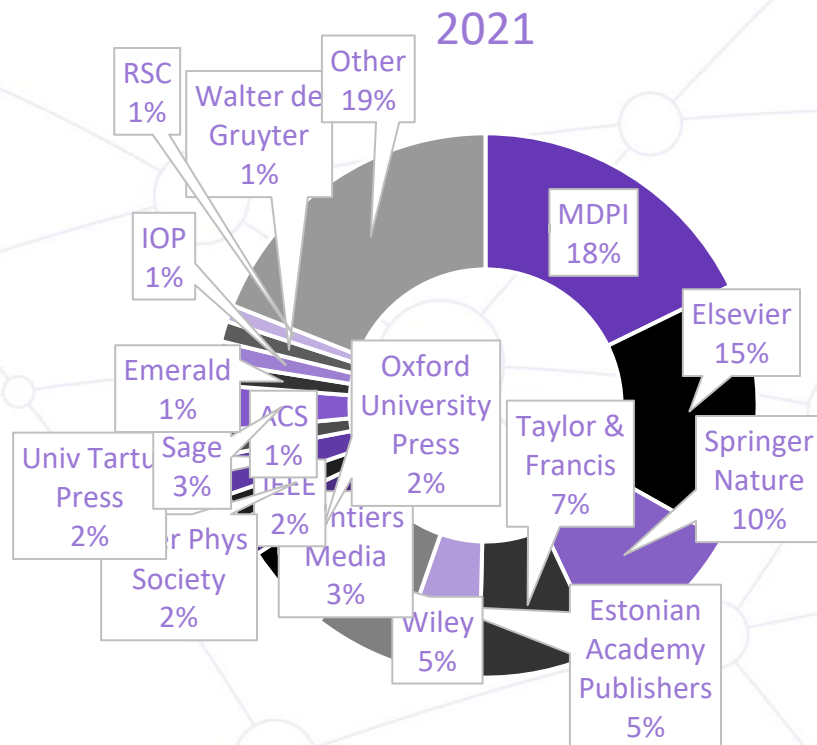
Rühmagrantide tulemusena ilmunud publikatsioonid 2020-2021

- 1138 eelretsenseeritud rahvusvahelise levikuga publikatsiooni teadusajakirjades (1.1 , 1.2)
- 62% avaliku juurdepääsuga
 - avatud juurdepääsuga ajakirjades 63%
 - hübriidajakirjades 14,2%
 - repositooriumites 15%
 - litsentsita tasuta kättesaadav 7,8%
- 38% maksumüüri taga või alles ilmumas
 - ETISE kaudu avalikult kättesaadav terviktekst 11,7%
 - ETISes **avalikkusele suletud fail 21,62%**

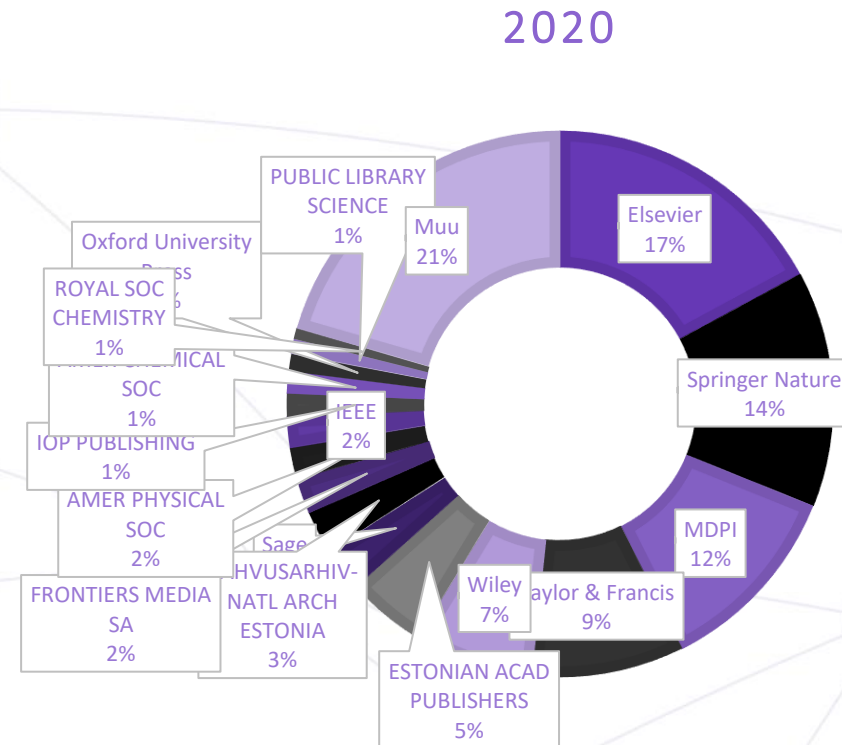
Eesti juhtivautoriga publikatsioonid

(Clarivate, InCites andmestik)

Kõige suurem osakaal kirjastusel MDPI

Kõige suurem osakaal kirjastusel Elsevier

Journal Checker TOOL

journalcheckertool.org

PREFERRED

TRANSFORMATIVE AGREEMENT

The corresponding author of the submitted article must be based at an institution within this transformative agreement for it to provide a route to compliance

Other conditions may also be in place around publishing through this agreement.

[Make sure to read this information.](#)

American Journal of International Law is part of a transformative agreement between Cambridge University Press and University of Tartu

JOURNAL CHECKER TOOL

Is this compliant with Plan S?

JOURNAL: American Journal of International Law (Cambridge University Press)

MY FUNDER: European Commission (Horizon Europe Framework)

MY INSTITUTION: University of Tartu, Estonia (ROR:03z77qz90)

☐ No affiliation

The following publishing options are aligned with your funder's OA policy.

There are no publishing options aligned with your funder's OA policy.

CHECK WITH AN ALTERNATIVE JOURNAL

Repeat your search with an alternative journal to see if it provides a route to compliance with your funder's Plan S aligned open access policy.

CHECK WITH A DIFFERENT FUNDER

If your research was funded by multiple Plan S funders, repeat your search using the name of one of the other funders. The implementation timeline for Plan S aligned open access policies is not the same for all funders, therefore results may vary by funder.

CHECK WITH A DIFFERENT INSTITUTION

If you or one of your co-authors are affiliated with different institutions, repeat your search with these alternative institutions. Transformative agreements are made between publishers and (consortia of) institutions. While the institution you searched does not currently have an agreement with the publisher of this journal, one of your collaborator's institutions may have one.

RIGHTS RETENTION

cOAlition S has developed a Rights Retention Strategy to give researchers supported by a cOAlition S Funder the freedom to publish in their journal of choice, including subscription journals, whilst remaining fully compliant with Plan S. [More information on how to use it is available here.](#)

Plaan S strateegia õiguste võõrandamise vältimiseks

cOAlition S: Rights Retention Strategy

Helping researchers retain rights and share their work Open Access

Plan S

Making full and immediate Open Access a reality

Researchers publish in any journal of their choice
Research is immediately OA under CC BY license
Researchers retain the right to use and share AAM
Publications reach a wider audience more quickly

What is the Rights Retention Strategy?

- Researchers publish in their **journals of choice** while fulfilling the cOAlition S OA mandate.
- **cOAlition S Organisations require that at least the Author Accepted Manuscript (AAM)** supported by their funding **is published with a CC BY licence with no embargo.**
- **Publishers have been notified** of the strategy. This notice, and the researcher's instruction to the publisher in (1) below, take legal precedence over any later copyright or licensing agreement, and helps the author keep sufficient intellectual ownership.

What should researchers do?

cOAlition S funded researchers should:

1. **Inform the publisher that the AAM resulting from their submission carries a CC BY public copyright licence** in either the submission letter or the acknowledgements section, or both:

"This research was funded, in whole or in part, by [Organisation name, Grant #]. A CC BY or equivalent licence is applied to [the AAM/ the VoR] arising from this submission, in accordance with the grant's open access conditions".

2. On publication: **deposit their AAM in a repository**

In case of any disagreement with a publisher, authors should contact their cOAlition S organisation.

#RetainYourRights

Learn more: www.coalition-s.org/coalition-s-develops-rights-retention-strategy

Võimalikud edasised sammud avatud juurdepääsu laiendamiseks

- Avatud publitseerimist toetava õigusraami kujundamine, publitseerimisel õiguste võõrandamise vältimine
- Kirjastuste e-ajakirjade kollektsioonidele juurdepääsu laiendamisel proovida lepingutesse lisada avatud juurdepääsuga publitseerimise komponent (nn „read and publish“ või „transformative“ lepingud)
- Kõik Eesti akadeemilised ajakirjad avatuks
- Eesti e-ajakirjade ja teadusartiklite kogumike kirjastamine koostalitlusvõimelisel platvormil avatud teaduse jaoks vajalike metaandmetega (DOI, masinloetavad litsentsid jms.)

AVATUD JUURDEPÄÄS EESTI TEADUSELE

Marika Meltsas

ETISE osakonna juhataja Eesti teadusagentuuris

